

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Literatura – konteksty i korespondencje
	angielskim	Literature – contexts and correspondences

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE KSZTAŁCENIA

1.1. Sekcja	Nauki humanistyczne
1.2. Dyscyplina	Literaturoznawstwo
1.3. Forma kształcenia	Stacjonarna
1.4. Poziom kształcenia	Szkoła Doktorska
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr hab. prof. UJK Zbigniew Trzaskowski
1.6. Kontakt	zbigniew.trzaskowski@ujk.edu.pl; tel. 882-050-516

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Rodzaj przedmiotu	Przedmiot specjalistyczny w dyscyplinie
2.2. Język wykładowy	Język polski

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć	Wykład i ćwiczenia.
3.2. Liczba godzin	15 (wykład), 15 (ćwiczenia)
3.3. Miejsce realizacji zajęć	Zajęcia w pomieszczeniu dydaktycznym UJK.
3.4. Forma zaliczenia zajęć	Egzamin (wykład), zaliczenie z oceną (ćwiczenia).
3.5. Metody dydaktyczne:	porównawcza, genologiczna, psychologiczna, antropologiczna, majeutyczna, analiza dyskursu
3.6. Wykaz literatury	podstawowa A. Biała, <i>Literatura i malarstwo. Korespondencja sztuk</i>, Warszawa / Bielsko-Biała 2009. <i>Filozoficzne aspekty literatury. Horyzonty metodologiczne i interpretacyjne</i>, red. A. Skała, Lublin 2018. <i>Intersemiotyczność. Literatura wobec innych sztuk (i odwrotnie)</i>, red. S. Balbus, A. Hejmej, J. Niedźwiedź, Kraków 2004. H. Kurczab, <i>Pogranicza sztuk i konteksty literatury pięknej</i>, Rzeszów 2001. M. Malessa-Drohomirecka, <i>Literatura i jej konteksty</i>, Kraków 2021. J. Maciejewski, <i>Obszary i konteksty literatury</i>, Warszawa 1998.

	uzupełniająca	A. Biała, <i>Literatura i plakat. Korespondencja sztuk</i>, Kielce 2021. A. Biała, <i>Literatura i taniec. Korespondencja sztuk</i>, Częstochowa 2013. A. Biała, <i>Literatura i muzyka. Korespondencja sztuk</i>, Warszawa / Bielsko-Biała 2011. A. Biała, <i>Literatura i architektura. Korespondencja sztuk</i>, Warszawa / Bielsko-Biała 2010. Z. Freud, <i>Wstęp do psychoanalizy</i>, przeł. S. Kempnerówna / W. Zaniewicki, Warszawa 2022. B. Kasprzakowa, <i>Pejzaż akustyczny. Szkice o słuchaniu i rozumieniu literatury</i>, Poznań 2010. E. Kosowska, <i>Antropologia literatury. Teksty, konteksty, interpretacje</i>, Katowice 2003. <i>Literatura a polityka. Literatur und Politik</i>, red. T. Szybisty [et al.], Kraków / Warszawa 2020. M. P. Markowski, <i>Antropologia i literatura</i>, „Teksty Drugie” 2007, nr 6, s. 24-33. <i>Niewspółmierność. Perspektywy nowoczesnej komparatystyki. Antologia</i>, red. T. Bilczewski, Kraków 2010. R. Nycz, <i>Poetyka doświadczenia. Teoria – nowoczesność – literatura</i>, Warszawa 2012. G. Olszański, <i>Pisane ciałem. Szkice o przygodach literatury i fotografii</i>, Katowice 2025. A. Regiewicz / A. Warzocha, <i>Literatura i media. Korespondencja sztuk</i>, Częstochowa 2023. <i>Teksty, konteksty, interpretacje. W kręgu literatury, języka i kultury</i>, red. E. Dąbrowska / K. Kossakowska-Jarosz, Opole 2007.
--	---------------	---

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

4.1. Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)

- C01 przedstawienie problematyki i artystycznych konsekwencji różnorodności wzajemnego oddziaływania na linii literatura a inne domeny twórczej działalności człowieka.
- C02 poznanie związków literatury z innymi tekstami kultury w optykach: intertekstualnej, inter-, trans-, i multidyscyplinarnej.
- C03 kreowanie umiejętności określania przynależności zróżnicowanych gatunkowo zjawisk artystycznych do poszczególnych kręgów kulturowych.
- C04 kształtowanie u doktorantek/doktorantów postawy wobec literackiej, kulturowej, obyczajowej różnorodności.

4.2. Treści programowe

WYKŁADY dotyczą idei filozoficznych (historia, język, kultura, polityka) szczególnie popularnych w literaturze polskiej i światowej, z położeniem akcentu na platonizm, gnostycyzm, utylitaryzm, humanizm, mesjanizm. Strategie (afirmacja, negacja, polemika) filozofowania w literaturze: mit, tragedia, apokryf, parabola, baśń, esej. Paradygmaty poezji filozoficznej: traktat, ilustracja idei, wartościowanie.

ĆWICZENIA obejmują analizę i interpretację tekstów *stricte* literackich, zawierających treści z zakresów: filozofii (ontologia, epistemologia, aksjologia, historiozofia, etyka, transcendencja); antropologii (analiza kulturowa postaci literackich, opis etnograficzny); religia (motywika biblijna, sacrum, interpretacja ksiąg kanonicznych denominacji religijnych); malarstwo (ikonografia, inspiracje, ekspresjonizm, przekład intersemiotyczny); psychologia (analiza ludzkich postaw, strumień świadomości, wzorce zachowań, narzędzia terapeutyczne); architektura (symbolika przestrzeni, konfiguracje idei i wartości, konteksty słowa i obrazu); muzyka (motywika, intertekstualność, symbolika, ekspresja subiektywnych doznań); taniec (wyraz emocji, krytyka społeczna, metafora życia, obraz epoki); plakat (interpretacja posteru, werbalne i ikoniczne figury stylistyczne, popkultura); teatr (formy interpretacji i ekspresji, interakcje); mass media (kształtowanie tożsamości indywidualnej i zbiorowej, ewolucja formy, kreowanie wyobraźni, preferencje czytelnicze); internet (literatura cyfrowa, *fan fiction*, blogi, literatura wysoka i popularna).

Rola wiedzy kontekstualnej w procesie interpretacji dzieł literackich (doświadczenia biograficzne, konwencje estetyczne, upodobania literackie, tło społeczno-kulturowe). Komparastyka tekstów kultury.

5. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Przedmiotowy efekt uczenia się	Doktorant, który zaliczył przedmiot	Odniesienie od efektów uczenia się w Szkole Doktorskiej (zgodnie z programem kształcenia w Szkole Doktorskiej)
w zakresie WIEDZY:		
W01	dysponuje wiedzą o relacjach pomiędzy literaturą a antropologią, architekturą, filozofią, internetem, malarstwem, mass mediami, muzyką, plakatem, psychologią, religią, tańcem, teatrem.	SD_W01; SD_W02
W02	zna pozytywny wpływ nowoczesnych teorii humanistycznych na poszerzanie horyzontu wiedzy z zakresu działalności artystycznej.	SD_W07
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:		
U01	potrafi sformułować oryginalne hipotezy badawcze w obrębie wiedzy interdyscyplinarnej, umie określić przynależność poszczególnych tekstów kultury do ocenić możliwości międzykulturowego przekładu	SD_U01; SD_U03

U02	potrafi praktycznie wykorzystywać język obcy w działalności badawczej	SD_U07
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:		
K01	świadomy obowiązku autonomii prowadzonych badań naukowych myśli i działa kreatywnie.	SD_K04

6. SPOSOBY WERYFIKACJI OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Sposób weryfikacji (+/-)																				
	Egzamin pisemny (test)			Kolokwi um			Projekt			Aktywno ść na zajęciach			Praca własna			Praca w grupie			Inne		
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć		
	W	C	S	W	C	S	W	C	S	W	C	S	W	C	S	W	C	S	W	C	S
W01	+				+					+						+					
W02	+				+					+						+					
U01	+				+					+						+					
U02	+				+					+						+					
K01	+				+					+						+					

7. KRYTERIA OCENY STOPNIA OSIĄGNIĘCIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
Wykład (W)	3,0	51–60% możliwych do uzyskania punktów z testu egzaminacyjnego.
	3,5	61–70% możliwych do uzyskania punktów z testu egzaminacyjnego.
	4,0	71–80% możliwych do uzyskania punktów z testu egzaminacyjnego.
	4,5	81–90% możliwych do uzyskania punktów z testu egzaminacyjnego.
	5,0	91–100% możliwych do uzyskania punktów z testu egzaminacyjnego.
ćwiczenia (C)	3,0	Kolokwium zaliczone w przedziale: 51–60% możliwych do uzyskania punktów.
	3,5	Kolokwium zaliczone w przedziale: 61–70% możliwych do uzyskania punktów. Efektywna praca w grupie.
	4,0	Kolokwium zaliczone w przedziale: 71–80% możliwych do uzyskania punktów. Efektywna praca w grupie. Aktywność na zajęciach.
	4,5	Kolokwium zaliczone w przedziale: 81–90% możliwych do uzyskania punktów. Efektywna praca w grupie. Aktywność na zajęciach.
	5,0	Kolokwium zaliczone w przedziale: 91–100% możliwych do uzyskania punktów. Efektywna praca w grupie. Aktywność na zajęciach.

Przyjmuję do realizacji

.....